

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 81. — STEV. 81.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, THURSDAY, APRIL 10, 1930. — ČETRTEK, 10. APRILA 1930

TELEFON: CHELSEA 3375

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

KONFERENCA SE BLIŽA NEUSPEŠNEMU ZAKLJUČKU

DELEGATI BI SE RADI V MIRU POSLOVILI IN V SLOGI RAZŠLI

Delegati v Londenu o ničem drugem ne razmišljajo, kot kako bi se mogli že vsaj navidezno v prijateljstvu posloviti. — Zdaj, ko je Japonska odnehalo, bo najbrž sklenjena pogodba med tremi velesilami.

LONDON, Anglija, 9. aprila. — Državni tajnik Stimson je danes objavil, da so se ameriška, angleška in japonska delegacija sporazumele glede vseh spornih vprašanj, ki so bila napotki dogovoru med tremi velesilami. Japonska je najprej zahtevala precejšnje število submarinov, slednjič se je pa dala pregovoriti, da je znižala svoje zahteve.

"Daily Herald", oficijelno glasilo angleške dežavne stranke, pravi v nekem svojem članku, da bo londonska mornariška konferenca začetkom prihodnjega tedna končana.

LONDON, Anglija, 9. aprila. — Mornariška konferenca se je približala svojemu koncu.

Edina želja, ki preveva delegate je, kako bi se v miru in že vsaj v navideznem prijateljstvu razšli.

Navzic mnogoobetajči izjavi, ki so jo izdali Francozi ob Briandovem povratku iz Pariza, ne pričakuje nihče, da bo sklenjena mornariška pogodba med petimi velesilami, kot so jo prvotno zasnovovali.

Vse, kar morejo doseči, je nekak dogovor glede bojevanja s podmorskimi čolni in par manj važnih pakrov.

Naravnost čudež bi bil, če bi Italija odstopila od svojega stališča glede mornariške enakosti s Francijo.

Ce pa Italija ne popusti, tudi Francija ne bo podpisala nikake pogodbe.

Angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald se je danes zjutraj posvetoval z italijanskim poslanikom, ki nadomešča italijanskega zunanjega ministra Dino Grandija.

Popoldne se je posvetoval tudi z Briandom. To sta bila njegova zadnja dva napora, da doseže sporazum med obema narodoma.

Angleško časopisje pravi, da ni MacDonald nicaesar dosegel.

SILNA LAKOTA NA KITAJSKEM

Ponekod so se dogodili slučaji, da so stariši usmrtili in pojedli svoje otroke. — Lakota bo zahtevala tri milijone žrtev.

PEIPING, Kitajska, 9. aprila. — Člani kitajske mednarodne pomozne komisije izjavljajo, da je lakota v dolini reke Wei zavzela tako srašne oblike in tako obsežnost, da so v številnih slučajih stariši usmrtili in pojedli svoje otroke.

John Baker, predsednik pomozne akcije je dobil pismo, v katerem se glasi:

V tukajšnji bilžini je več stvari pojedlo svoje otroke.

Inšpektor Andrews je izjavil, da bo catalo do pisanice letine maja meseca v centralnem okraju Sensis province od šestih milijonov le tri milijone ljudi. Pred izbruhom lakote je znašalo število prebivalcev šest milijonov.

SANGHAJ, Kitajska, 9. aprila. — Policia mednarodne naselbine se je okoristila s pretinjo predsednika Čan Kai-Seka ter prilela danes streličati na dijake, ki demonstrirajo proti vladi. Par dijakov je bilo usmrčenih, večje število pa ranjenih.

Tudi v Nankingu so demonstrirali dijaki po cestah.

Za vsak slučaj je pripravljenih več rezervnih oddelkov police, da posežejo vmes.

POLARNI RAZISKOVAC ZBOLEL

OSLO, Norveška, 9. aprila. — Znani polarni raziskovalec Nansen je že več dni bolan. Njegovo stanje pa ni nevarno, dasi bo moral ostati dalj časa v postelji.

MADRIDSKA ČASNICKARSKA PALAČA

MADRID, Španska, 7. aprila. — Kralj, kraljica, ministrski predsednik Berenguer in drugi člani se danje vlade si prisostvali otvorjenju nove palače časnickskega društva. Konec prizadovanj Španske, da ustanoji kolonijo v Južni Ameriki, — je reklo Berenguer, — pomenja prizetek nove dobe in boljšega izumrejanja napram Španci. General Enrico Marzo, notranji minister, je reklo, da ni bila se odpravljena cenzura domačega tiska.

USTAVNE ODGOVARJA SVOJI NALOGI

Značilno ugotovilo wisconsinskega kongresnika. — "Iza sprejema osemnajstega amendmenta je narod izgubil svoje pravice".

WASHINGTON, D. C., 9. aprila. — Pred judicijarnim komitejem, ki preiskuje razmere, ki so posledica prohibicije, je nastopil kot priča kongresnik Schafer, republikanec iz Wisconsina, ter rekel, da je 18. amendment izpremenil ustavo iz čarterja pravic in svobod in v kriminalni zakonik.

Schafer je pozval komitej, naj poroča o predlogah glede preklica oziroma modifikacije osemnajstega amendmenta in Volsteadove postave.

Iza sprejema osemnajstega amendmenta so bile pravice, ki so narudila po ustavi zajamčene, ignorirane in omaluževane. Pred dveljajenjem prohibicije ni smeli brez potrebnega sodniškega povelja preiskovati in pleniti privatnih stanovanj. Ustava je namreč določala, da se ne sme nikogar oropati življenja ali lastnine brez potrebnega kazenskega ravnanja.

Nadalje je reklo Schafer, da prohibicija ni prinesla farmerjem prospirete, dasi so to cibljibili njeni zagovorniki.

Farmerji so se zadovoljili z 18. amendmentom in tozadne določbe so zdaj že deset let veljavne.

Zdaj pa uvidevajo farmerji, da je bilo vse govorjenje o prosperiteti laž oziroma potrožna bajka.

PETNAJSTLETNI FANT — MORILEC

ELIZABETH, N. J., 9. aprila. — George Dantieki star "petnajst let, se bo moral zagovarjati radi umora, ker je pomagal umoriti John Hayden, 58-letnega uslužbenca Singer Manufacturing Company.

Eden čtoženih se je proglašil krvim umora po drugem redu ter je bil že obojen na deset do trideset let v državni jetnišči.

Policija ni mogla dobiti nikakoga znamenja, da je deklica stanovala pri zdravniku.

ZDRAVNIK JE USTRELIL SEBE IN STREŽNICO

Najprej jo je rani, nato pa po hudem boju usmrtil. — Predno si je stili, ko so sprejeli odobresti policijo in se preoblekel.

Včeraj zjutraj je 35-letni zdravnik dr. Allen B. Maxwell v svojem apartmantu v New Yorku ustrelil dvajsetletno strežnico Florence La Pelle ter nato usmrtil se samega sebe.

V sobi so našli pol steklenice gina. Zdravnik je najprej obstreljal strežnico ki se je pa silno branila. Usmrtil jo je šele kasneje, ko je že povsem oslavela vsled izgube krvi.

Policija domneva, da se je pripravila zaletgra takole:

Strežnica je bila oblecena v nočno obleko ter se je prepričala dr. Maxwellom. Zdravnik je bil običen. Naenkrat pa jo je zgrabil z leveč ter jo ustrelil v vrat. Deklica se je obupno borila ter se začela opotekati po sobi. Ko je oslabela vsled izgube krvi, je oddal najočni drugi strel. Njeno truplo je položil na posteljo ter pokril z rjavo. Zatem je siekel svojo okrvavljen obleko in umil in oblek v pajamas. Nato je telefoniral po amužlanem in policijo, legel na posteljo ter se ustrelil v sence.

Strežnica je bila oblecena v nočno obleko ter se je prepričala dr. Maxwellom. Zdravnik je bil običen. Naenkrat pa jo je zgrabil z leveč ter jo ustrelil v vrat. Deklica se je obupno borila ter se začela opotekati po sobi. Ko je oslabela vsled izgube krvi, je oddal najočni drugi strel. Njeno truplo je položil na posteljo ter pokril z rjavo. Zatem je siekel svojo okrvavljen obleko in umil in oblek v pajamas. Nato je telefoniral po amužlanem in policijo, legel na posteljo ter se ustrelil v sence.

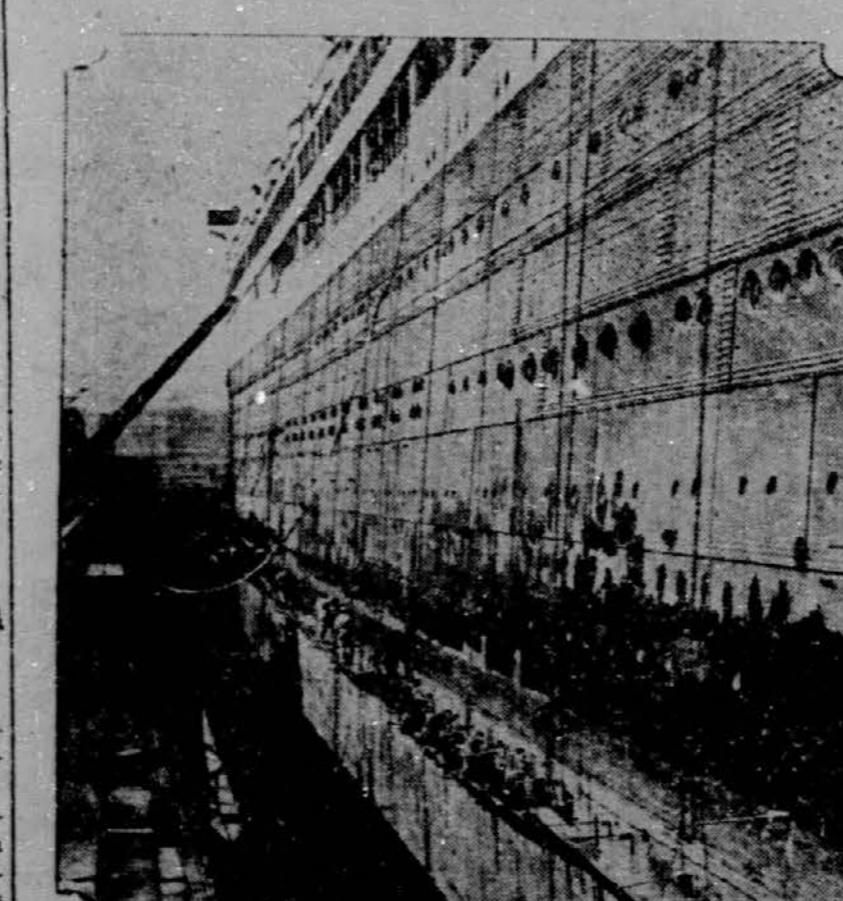
Florence La Pelle je baje prisla pred kratkim iz Pennsylvania ter živila v neki hiši na 92 cesti. Pred par tedni se je pa izsila ter ni povredila, kam je namenjena.

Značilno je, da ni nikéh slišal strelov. Ko je dosegla police, je par tedni se je pa izsila ter ni povredila, kam je bilo probnreno in povredilo so bili madeži krvi.

Policija ni mogla dobiti nikakoga znamenja, da je deklica stanovala pri zdravniku.

ADVERTISE
"GLAS NARODA"

OGROMNA NALOGA

V suhem doku v South Boston, Mass., se nahaja ogromni ameriški parnik "Leviathan", katerega bodo za poletno turistovsko sezono vsega prepleškali. Več sto pleskarjev je neprestano na delu.

OFICIRJI PROTI LUDENDORFFU

Zveza nemških častnikov je strogo obsodila generala Ludendorffa, ker je pokrivic napadel Hindenburga.

BERLIN, Nemčija, 9. aprila. —

Zveza nemških častnikov je izdala danes izjavo, v kateri ostro kritira napad, ki ga je naslovil general Ludendorff na predsednika nemške republike Hindenburga.

Častniki označujejo napad kot "nizkotno obrekovanje generalnega feldmarsala, in ko žalite tradicij stare armade".

Ludendorff, ki je eden najbolj radikalnih nemških monarhistov, je napadel svojega bivšega načelnika v svojem listu "Volkswarte".

Med drugim je reklo, da ga je on spravil na stališče, da uživa slavo narodnega junaka.

— Stari dolga leta se je pokoril Hindenburg mojim navodilom — je pisal Ludendorff — in je napravil tisto, kar sem mu jaz rekел. Ko me je pa odstavil kot svojega sestovalca, je izdal kazjerja ter izročil Nemčijo sovražnikom. Hindenburg ni upravljen do svoje sive uniforme in je ne sme vzeti niti v grob secerj."

Brat predsednika

V BELI HISI

WASHINGTON, D. C., 9. aprila. — Prvikrat, odkar je bil predsednik Hoover izvoljen za najvišjega uradnika dežele, ga je obiskal njegov brat, Theodore Jesse Hoover. Ted.

Brat je imenoval vse predsednikovega brata, je načelnik Stanford Union vseučilišča ter se mudil tukaj, da prisostvuje letnemu sestanku Ameriške države mehaničnih inžinirjev. Brat, ki je večji in starejši kot predsednik, mu je zelo podoben. V Washingtonu se bo mudil par dni.

SOZALJE ETIOPSKEMU KRALJU

WASHINGTON, D. C., 9. aprila. — Danes je objavljen državni departement besedilo brzojavk, ki so bile izmenjane med Etiopskim kraljem Tafarijem ter predsednikom Hooverjem ob priliki smrti cesarice Zauditu.

IRSKI LABORITI DIVJAO

DUBLIN, Irsko, 9. aprila. — Divji neredi so izbruhnili včeraj zvezter na sestanku irske delavske stranke, ko so hoteli govoriti dežavni voditelji parlamenta ter senata. V pričetku se je nekdo zakričal v dvorani: — Stavljam predlog, naj se Tom Johnsona, največjega izdajalca ter Angleža, vrže v pozornice!

V mislih je imel Thomasa Johnsona, enega voditeljev stranke. Tačkoj je izbruhnil vilar odobravanja, ki pa je bil overturna tega, kar je sledilo. Celi dvor ur je bila zbornica pozorišče največjega tračja, kar so jih Irki kdaj vpravili.

RAZBIT REPUBLIKANSKI SESTANKE

MADRID, Španska, 7. aprila. — Španska policija je danes razbila sestanek 400 voditeljev ter članov republikanske stranke v hotelu Nacional, potem ko so se govorniki izrekli proti monarhiji.

Osem republikancev, med njimi tudi senior Ortega in Gasset, ki je dobro znan pisatelj in pesnik, je bilo aretiranih. Njegov govor je povzročil včerajšnjo intervencijo policije.

BANDITI SO IZPUSTILI AMERIKANCA

Ameriški inženir je bil skoraj štiri tedne v rokah banditov, ki so ga izpustili, ko so sprejeli od kupnino.

OKLAHOMA CITY, Okla., 9. aprila. — Se je mudil pred stiri tedni inženir J. E. Bristow na studijskem potovanju v Mehiki, ko ga napadli banditi ter odvedli v gore pri Ahuacatlangu v državi Nayarit.

Bristow je bil včeraj, ko jim je Bristow sin izročil zahtevano od kupnino.

Poštni vlak, ki vozi iz Bombaya v Nagpur, je bil ustavljen, ko sta stavkarji blokirali tračnice ter niso hoteli pustili vlaka mimo.

Ruikar, voditelj stavkuječih železničarjev, je bil obsojen na dve meseci ječe, ker je omalevač sodniško povleje ki preprečuje javne govore.

Vlada se nadalje dosledno prezira vse napore Mahatme Gandhija. Indijskega voditelja neče aretirati, dasi očitno kralj postave glavne govore.

Gandhi je dospel danes v Bihrad, kjer je bil v pondeljek aretiran njegov sin. Ob njegovem prahu so prepevale ženske revolucionarne pesni. Gandhi je navdušil ljudsko množico ter pozval politiko, naj ga arstira.

On je prepričan, da bi se v sredo njegove aretacije dvignilo po vsej deželi tako ogrožje, da bi vlada morala popustiti.

Gandhi ima največ pristašev okraju Surat, kjer ta teden uporabljajo in prodajajo kontrabandne solne.

V nekem poročilu se glasi, da so tokom procesa proti Gandhijevem sinu delili med gledalce v sodni dvorani z

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President   Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ca. celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$8.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Dopis bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovati po Money Order. Prt sprememb kraja naročnikov, vseeno, da se nam tudi prejšnje bivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

FAŠISTIČNO MAŠČEVANJE

Meseca julija lanskega leta se je posrečilo trem izgnanim protifašistom, Emiliju Lussu, Francescu Nitti ju in Carlu Rosettiju, pobegniti z Liparskega otoka.

Ko so iskali tiste, ki so pomagali beguncem pri begu, so prijeli Paolo Fabbrija, komur bi sedaj potekla doba izgnanstva.

Postavili so ga pred poseben tribunal v Messini, ki ga je obsodil na tri leta in štiri mesece ječe ter na dvajset tisoč lir globe.

"Manchester Guardian" je objavil pismo omenjenih treh begunec, ki odločno in svečano izjavljajo, da je Fabbri v njihovi zadavi popoloma nedolžen.

Iz pisma posnemamo sledenje:

— Tisto jutro po našem begu je bil aretiran Paolo Fabbri, interniranec na Liparskem otoku. Policia ga je osumila, da nam je pomagal k begu, ker je bila njegova hišica nedaleč od skal, kjer nas je čakal motorni čoln. — Fabbri je odločno tajil vsako krvodo in vsako soudneležbo, toda policia, ki je bila vsa razdražena vsled predlagovanja in povelj iz Rima, je potrebovala nekoga, da se zneset nad njim. In tako je postal Fabbri žrtev. Po aretaciji sta dva policijska agenta razbila okna (dasi jim je Fabbri prej izročil ključe) ťla v hiši in vse prebrskala. Pri tem pa nista hotela imeti nobene priče. Pozneje sta izjavila, da sta našla v hiši nepremičljivo vrečo. Drugače ni moglo biti kot da sta policijska agenta prinesla vrečo seboj.

— Nato je hotela policia podkupiti neko pričo, Jacona iz Liparija. Možak se je pa zapletel v taka protislovja, da so njegove izjave zavnili kot neverjetne. Policia se je poslužila drugega trika. Neki vohun, Piemonte pri imenu, se je dal zapreti v Fabbrijevi celico, da bi dobil Fabbrijev zaupanje in izvlekel iz njega kako priznanje. Fabbri pa ni mogel ničesar priznati in tudi ni ničesar priznal. Navzlie temu je pa izjavil nekoga dne policijski komisar Greco, da mu je Piemonte izročil Fabbrijev priznanje.

— In tako se je začel v Messini proces proti Fabbriju. Mi trije smo poslali sodišču izjavilo, da nam ni niti Fabbri niti kak drugi interniranec na otoku pomagal k begu.

— Vse policijske izpovedi so se izkazale kot laži, pa tudi Jacono in Piemonte sta izmknila svoje prejšnje trditve.

V privatnih pogovorih so tudi sodniki priznali, da so priprinjan o Fabbrijevi nedolžnosti, ter so celo tekom procesa simpatizirali z njim. Istočasno so pa dali razumeti, da imajo iz Rima direktno povelje, da se mora proces zaključiti z obsodbo. In tako je bil Fabbri obsojen na tri leta in štiri mesece težke ječe ter na dvajset tisoč lir globe.

Obsodba Fabbrija znači, da se nadaljuje fašistični sistem represalij.

Fabbri je kmetski sin ter je organiziral kmetske zadruge. Za tri leta je bil izgnan na Liparsko otok in bi bil prost meseca aprila 1930.

Da se zadosti fašistični želi po maščevanju, je bil obsojen še na tri leta ječe.

KRALJ UNIČIL ANGLEŠKI PEČAT

Kadar je apetit slab
in spanje nemirno

LONDON, Anglia, 7. aprila. — Z udarci tekičnega kladiva je kralj Jurij razbil veliki pečat Anglike v navzočnosti Prvih svetov v Buckingham palaci. Nov pečat z drugim besedilom, je bil stavljen na mesto starega. Razmere so se namreč korenito spremnile izmed uveljavljenja. Proste Angleške države in z novim pečatom bodo od sedaj naprej pečatili več važejoče listine.

Nug-Tone je posebno dober za splošno ostalobne stanje, bodo si valed prehitre starosti, kakor druge bolezni, ali pa vseh populne izvršnosti organov. Vi lahko dobite Nug-Tone klerkoli se pravljajo zdravila. Ako vas lekarji tegata v takor nima, recite mu naj leta načrto: na vas od njegovega prekupevalca.

Ady.

Dopisi.

Detroit, Mich.

Skora; nevjetno, da imamo že ves teden prav pomladansko vreme. Upamo, da ostane tako tudi nadalje.

Delavske razmere, se niso nizboljše v našem mestu. Se vedno desti brezprečnih tava do tovarne, ali magnatom v Detroitu se noče omehčati srce, ko vidijo toliko sveta brez dela. Tudi oni, kateri imajo delo, morajo biti prav z nizko plačo zadovoljni. Ford naprimer danes postavi tisoč delavcev na cesto. Vzrok je, ker so imeli po 6 dolarjev na dan. Jutri jih pa spet vzame ravno toliko nazaj, seveda z manjšo plačo. Ali govor Ford sam je pa ogreva v Floridi za delavske žulje.

Clan pveskega društva "Ljubljanski Vrh", se pozabite na mesečno sejo 4. maja. Pridite vse! To je en teden poprek kot ponavadi. Seja v maju je zelo važna in bo konec pveske šezone, kajti veliko članov članov in članic se poda v domovino na obisk.

P. D. Ljubljanski Vrh vabi vse Slovence na zakusko, katera se vrsi 17. maja v dvoran Slavulj na 6 Mile Road in Woodward Ave. Za postrežbo bo prisotbel odbor in tudi godba izvršena.

Torej na svidenje na zakuski! Sloveni širši Amerike, čerav-ravno ste naročeni na list Glas Naroda, vem da imate sorodnike v domovini, zatem z naročite list zanje, ker vem, da bodo z veseljem čitalci novice v listu Glas Naroda iz srednega sveta.

Društvo Ljubljanski Vrh.

Milwaukee, Wis.

Cim bolj se bližajo topli spomladanski in poletni dnevi bolečini tekmjujo milwauška društva s gledališkimi predstavami, katere nam v poletni dobi popolnoma oddajo del piknikov, prirejenih v prosti naravi in svetem zraku. V sklopu od održevanja podprtih obrazstva Naprednjci Slovenci, str. 4. J. P. Z. Sloga dne 13. aprila v South Side Turn dvorani enodejanske skolo "Sovražnik žensk". Igra zahteva samo 3 osebe: Milan, Betka, Gruža.

Kratek opis igre: — Milan ima svoj pogrešek v svoji veliki ljubljivosti proti svoji soprigi, ki ga pa s pravo žensko pretkanostjo se bolj in bolj podpihlje in skorodno razvedčnostjo pripravlja. DosiRNA mo Betka pripoznavata, da ga samo draži, ne more si Milan pomagati, da bi se črtel svoje ljubljivosti in radi tega naredila nezvezno stavo, da Milan tekom 14 dni ne počake niti najmanjška znaka ljubljivosti.

Pri odhodu po svajih opravilih je Mila sporočila, da ga obise njegov deber prijatelj Gruža, ki je radi svoje nevezne mi ljubice postal na večji sovražnik žensk, ter ji naroca, naj bo proti njemu (Gruži) ljubezljiva, dvorljiva in prijazna, češ da mu na ta način ublaži njegove srčne bolečine.

Betka izpolni prav dobro, kar je je Milan naročil radi Gruže. S svojo žensko pretkanostjo spravi Gružo tako da, postane iz največjega sovražnika žensk, ter ji naroca, naj bo proti njemu (Gruži) ljubezljiva, dvorljiva in prijazna, češ da mu na ta način ublaži njegove srčne bolečine.

Betka izpolni prav dobro, kar je je Milan naročil radi Gruže. S svojo žensko pretkanostjo spravi Gružo tako da, postane iz največjega sovražnika žensk, ter ji naroca, naj bo proti njemu (Gruži) ljubezljiva, dvorljiva in prijazna, češ da mu na ta način ublaži njegove srčne bolečine.

Skrbni gospodinje že sejejo prvo zelenjavo. Mlada deva že radi vrtne grede.

In ka pride vroče poletje, bo vrt pol krasnih cvetov, ona bo pa najlepša roža med njimi.

Sacramento, Cal.

Zadnjo jesen so izkopal znanstveniki na Kitajskem človeško lobanje, ki je bila po njihovem mnenju v zemlji že nad milijon let.

Ekspedicija, ki je iskala to in podnebne zanimivosti, je financirala svedski podkralj. Znanstveniki iz vseh delov sveta, možje, ki so posvetili vse svoje življenje takim študijam, so pri primerjavi tolobanje z drugimi dognali, da je to brez dvoma najstarejša človeška loba-

nje, kar so jih dosedaj razkrili.

Krapinski človek, ki so ga našli pri Krapini na Hrvatskem, je dosti mlajši.

Kratka lobanja je ležala pod petdeset čevljev debelo plastjo zemlje, skale in krede. Plast, v kateri je lobanja ležala, je bila cementa podložna kreda. Na stetičo se je načrtovalo, da je minilo, preden se je nabralo nad lobanje "bila je ženska lobanja" predtek čevljev kamnina in prst. Povodnji, potresi itd. predvsem pa čas, so izpreminjali blato, hlevico in pesek v sklopu. Geologi, to so učenjaki, ki studirajo obliko zemlje znaajo čitati v teh plasteh kot v odprtih knjigah.

Igra je polna zdravega humorja in povzročila obilo zabave in smeha, posebno pri nastopu med Gružo in Betko, ki mu kaže, kako besedast je vrak, ki v svoji izvoljenki vidi vse dobro samo ženske.

Ker so vse v rokah izvrenih in izkušenih igralcev, je uspeli te slike zagotovljene v nikdo naije ne znamudi prisostvovati tej predstavi, da se razvedri in nasmeje, po predstavi pa naplige in se kaj drugače.

V bližini so našli kosti prazgodovinskih živali, med njimi tudi ekipe konja, ki je bil manjši kot sedanj, ki ni imel kopit, pač pa parklike.

Konj je dobil kopita potem dolgatranjih vremenskih in drugih izprememb. Najprej je imel stiri prste, nato dva parkija, ki sta se poslednjih razvila v sedanje kopito. Kopito mu je omogočilo večjo noglico, katero je potreboval da se izogne svojim stavljinim zasedovalcem. Na svetu je došlo konjskih parkov, pa je težko ugotoviti, kateri je najboljša.

Podobno je s človeškimi plemenami. Mi Slovenci smo del velikega slovenskega plemena, in studij našega zgodovine je tako zanimiv.

Ako primerjamo kost predzgodovinskih živali z imenom žensko lobanje, je zelo podobna dolgatranjih vremenskih in drugih izprememb. Najprej je imel stiri prste, nato dva parkija, ki sta se poslednjih razvila v sedanje kopito. Kopito mu je omogočilo večjo noglico, katero je potreboval da se izogne svojim stavljinim zasedovalcem. Na svetu je došlo konjskih parkov, pa je težko ugotoviti, kateri je najboljša.

Podobno je s človeškimi plemenami. Mi Slovenci smo del velikega slovenskega plemena, in studij našega zgodovine je tako zanimiv.

Prazgodovinski človek je začel uvidevati, da mu je hrana najvažnejša v tem delu sveta. Polagoma je začel obdelovati polja, saditi dreve, ter je udomčil divje živali.

Te misli ne navdajajo, ko se ožiram po krasnih kalifornijskih farmah, cvetličnih vrtovih in sečivnjakih. Koliko tisoč in tisoč let je trajalo, da se razvili do daneskih populnosti. In nekaj se vpravljajo, da posveča moderni farmer vso potrebno pozornost svojim otrokom razvoju njihovih "loban" glav in možgan.

— Ne rušim klagalšču lesa, ki ga v zadnjem času prav mnogo dozajajo, se je prijetila druga. Pri zdravju lesa padel delavec Vrbniku, doma iz "Kolonje" delal blizu na desno nogo, ki mu je, je nevarno zlomi. Nesreča se je prijetila okrog 12. Delaveci so odpeljali ponesrečenega delavca v zdravniku d. Zunavec, ki pa je dozajal ponesrečenega delavca v zdravniku d. Neubergriju.

— Ne rušim klagalšču lesa, ki ga v zadnjem času prav mnogo dozajajo, se je prijetila druga. Pri zdravju lesa padel delavec Vrbniku, doma iz "Kolonje" delal blizu na desno nogo, ki mu je, je nevarno zlomi. Nesreča se je prijetila okrog 12. Delaveci so odpeljali ponesrečenega delavca v zdravniku d. Neubergriju.

— Ah, takoj, takoj — si je mislil Drejče Madron, mad in postaven fant — no, če je pa tako, je pa drugačna numara.

— Pri treh ribah" v Allen Street v Downtownu je kupil pol kvarta pijač, ki pa je praznok rok odpravljen v zrajevanje bilog.

— Po par minutah se je vrnil z rečeno kraljicom.

— Vrtne so velike slavnosti, godbo so igrale, bila je tudi saljiva postava, koriandoli in ples.

— Takega ženitovanja ni bilo le nikdar v kraljestvu.

— Kralj je bil strasno ponosen na svojega zeta Drejčeta Madrona.

— Krona mu je ležala na usesa, poleg njega je bil sedel in ga najmanj stokrat vprašal:

— Tak povej no, Andrejče, kako si ga?

— In Drejče je že stotič povedal:

— I, ali, kaj bo to? Tistega pol kvarta, ki sem ga kupil pri "Treih ribah" v Allen Street, sem mu plusknil v gobes, pa je bil donec.

— Vsak, ki je bil v ženitovanju, je dobil pa — kar se mu šika.

— In tako dragi, rojaki, zdaj je to pravljice konec.

— Pravzaprav je ni konec, ampak se je spodobi se zadnje kratko, toda važno poglavje.

— Rešitelj se je poročil s kraljico ter je živel z n

POLJSKA IN NEMČIJA

Komentarji svetovnega časopisa prinašajo zadnje dni vesti pod naslovom izboljšanje odnoknjev med Poljsko in Nemčijo. Popolnoma po pravici, zatoč v tem pogledu so zadnji dnevi res prinesli novosti, ki v polni merti zaslužijo gorenji našte.

Predsednik Hindenburg je podpisal likvidacijsko pogodbo med Poljsko in Nemčijo. Pozornost sveta je ob prilikl, ko je Hindenburg pač signiral Youngov reparacijski načrt, s odločil podpis pod nemško-poljsk sporazum, pač spregledala pomen tega dejstva, ali očitno le za to, ker je Youngov pak sam absorbil njenjo pažnjo. V reznicu pa se je vsak pozornejši bralec zavretto vprašal, kaj bi mogel smisel in namen Hindenburgove rezerve.

Na srečo se je izkazalo, da je bil odločitev Hindenburgovega podpisa samo — odločitev in še to samo formalna. Kancelar veli, da je odrekel podpis samo, ker so mu nekateri pravniki nazivali, da bi bil podpis pogodbe v nasprotju z nemško ustavo. Ko pa se je predsednik prepričal, da so ti ugovori neutemeljeni, je poljsko-nemško pogodbo podpisal.

Brz naslednji dan pa se je podpisal poljsko-nemški trgovinski sporazum. Tudi ta pogodba je egiomne važnosti za bodoče odnose med obe državami. Saj se oznanec kot konec poljsko-nemške carinske vojne, ki je trajala že nekaj let.

Zgodovina poljsko-nemških trgovinskih nasprotij je znana. Pravijo so jo označevali kot izraz hudih političnih nasprotij med obema državama in trdili, da jo je sprožila ekstremistična struja nemškega nacijonalizma, ki se noče spriznati z dejstvjem obnovljene poljske državnosti, osobito pa z današnjimi mejami Nemčije na vzhodu. Domnevala je, da bo z gospodarskim pritiskom cakovala Poljsko in ji z gospodarskimi neugodnostmi otežila tudi politično življenje. Te domneve so se slabonočale. Poljska je sprejela carinsko vojno in našla izhoda iz gospodarskih neprilik s tem, da je iskala novi trgov za svoj izvoz, pa tudi drugje kupovala svoje industrijske potrebščine. Važno vlogo so igrali pri tem nemški agrarni krog, ki so se na ta način zavarovali zoper konkurenco poljskih poljedelskih pridekov in živine.

Ponovno se je poskušalo z obeh stranic, kako bi se premestila na sporaj, pa vselej se je izkazalo, da so jim korenine v političnih nagibih. Zato pogajanja niso dovedeli do uspeha. Končno so pogajanja vendarle krenila na gospodarsko področje samo in sporazum se je dosegel. Gotovo je upravičeno domnevati, da je k uspehu bistveno pripomogel sklep likvidacijskega pakta, ki je prinesel izboljšanje odnosa v političnem pogledu; takšne nade so se namreč stavile nanj že pred meseci, ko se je podpisal ob obeh delegacijah.

Poljsko-nemška trgovinska pogodba ureja gospodarski promet med obema državama za dobo enega leta z doloblo, da se obnavlja vsako naslednje leto avtomatično. Regulira v glavnem uvoz premoga in pršačev v kontinentih iz Poljske v Nemčijo, zato pa dovoljuje ugodne carinske takse in tarife za nemški uvoz industrijskih izdelkov, namenjenih na Poljsko. S tem se je našla spet baza za pričetek normalnih trgovinskih odnosa med obema državama, ki sta kot so sedi v toliki merti vezani drugo na drugo. To tem bolj, ker so bile go-

SHAW O SAMEM SEBI

Bernard Shaw, ki pripravlja za tisk svoje zbrane spise, je bil mena slabe volje, ko ga je v tej zadevi obiskal literarni poročevalce "Daily News". "Ogorčenje me občaja, ko preglejam svoje mlade spise!" je rekel. Takrat neumnejši nisem bil in mlajši sem bil, kar veliko pomeni, a devet let so odklajale angleške založbe sistematično vsa moja dela."

Med drugim so zavrnili tudi njegovo povest "Zeleni", v kateri je naslikal Shaw... Lenina oz. njegovo duševnost, kajti pravi Lenin je bil takrat še v gimnaziji. "To je sploh moja usoda. Prehitim vse dogodke vedno vsaj za 20 let in srečujem pri kratkovidnem svetu premo zanimanja!" Svoje igre piše Shaw vedno, ne da bi v napred izdelal podrobni načrt. Sicer bi izgubil vsako zanimanje za dejanje. Odersko delo bo naravno in živahno samo takrat, če ga pustim rasti popolnoma prosto kakor cvetko." Zdaj piše Shaw fantastično drama iz svetov. vojne l. 2014: hoče predočiti vojne grozote, kakov je storil Remarque. Prvo dejanje slika zgodovinsko predavanje angleškega historika, ki v Londonu pripravlja o svetovni vojni na dan njenje stoltnice. Drugo dejanje se vrski v Berlinu: nemški hitorik pričoveduje o latih dogodkih iz leta 1914., a jih gleda povsem drugače nego Anglež. Ta spor med dvernimi svetovoma, med angleškim in nemškim nacionalizmom ima samo eno posledico: oba predavatelja pozabita na vojne grozote. To nudi hvaljeno gradivo Shawovi ironiji. Tehnika leta 2014. je seveda veliko napredovala. Letala redno, obiskujejo Luno pa Mart. Novi radiostroji so izkoristili razpadanje atomov in clovestvu odvzeli vsako ročno delo. Brezmejne zaloge mehanične energije so izpremenile življenje v praznine. A ljudje so ostali isti in je njih kultura — prav tako plitka, mehanična in sebična, kakov je sedaj. Delo bo seveda imelo velik uspeh, da si pravi Shaw, — kakov vedno — da bo ga odlikoval najbrž slehena gledališka direkcija to in onstran oceana.

NOV VIR ZASLUŽKA ZA BREZPOSELNE

V domovini je v gostilnah čudna navada, da lačni popotnik ne dobi jesti, ako obenem ne naroči pičje, ali pa mu postrežejo le z nejevoljo. Na Svedskem pa so modri može sklenili boj proti alkoholizmu prav z obratnim sredstvom. Tam pive ne dobi pičje, ako ni k vsakemu kozarcu vina ali piva naročil tudi kakje jedi. Odredba je na videz nedolžna, v praksi pa se pokaže, da je z njim pitje skoraj popolnoma onemogočeno. Pivci, ki so navajeni piti svojih sedem do osmih vrčkov, ne morejo obenem snesti še sedem do osmih klobas ali sedem do osmih porcijskih pečenek. Temu se morata kaj kmalu upreti želodec in mosnjicek. Vendar pa so imovitejsi pivci že našli izhod iz zagate. Pred gostilno stoji navadno več brezposelnih, ki so vedno pripravljeni snesti po par klobas, ki jih morajo gostitelj naročiti z vsako časno pičje. Tako si siromak in bogataš delita delo: prvi je, dokler more, drugi pa pije, dokler se pravemu ne ustavi jed. Kadarski siromak ne more več zmagovati dobro, ga zamenja drugi in bogatin lahko pije dalje. Ta uvedbo je na vsak način zelo simpatična in bi jo bilo treba posnemati zlasti pri nas, kjer je večinoma škoda denarja za jed, dasi se za pljado troši izredno radodarno.

La preprečite se da dobiti premo. ANCHOR trgovska znamka na sponi je vsekaj jamči, da vsebuje le 10% alkohola. PAIN-EXPELLER je

Vsebina: 25 in 70 centov.
Ali direktno od:
F. R. Richter & Co.
BROOKLYN, N.Y.
KILLS PAIN -

Vesti iz Primorja.

Opatija pričakujejo vecjega dotoka srednjeevropskih turistov z imenom dunajskega industrijalca Huebnerja, ki načeluje sedaj skupino opatijskih hoteljev in finančnikov, v Rimu pa se nadejajo, da pritečejo v državno blagajno iz svobodnega carinskega pasu ob Ilirijanski obali vsi veliki davčni zastanki zadnjih let in da se bodo vse davčne lu dajavate odslej redneje plačevale.

Opatija je bila razpuščena pred dvema letoma, opatijska "kurkomisija" in je nove upravne posle prevzel komesar dr. Benassi, ki opozarjal reška "Vedetta" vladu in vse druge poster prihajajoče faktorje, da treba Opatiji nujne in izdatne pomoci, da se izvije iz verige dolgov, ki naraščajo od leta do leta. "Kurkomisija" je pustila upravnih dolgov 317.350.85 lir. Potem se razne druge in za nekem orkestrom je ostalo deficit 192.000 lir. Starini dolgov je pustila prejšnja uprava 3.354.669 lir. Finančni položaj uprave in vsega, kar je že njo v kaki zvez, se danes ni izboljšal, še slabši je. Zato pa se celo letošnjo zimo izhajajoči članki iz Opatije, preseči hitre pomoči. Leto 1925. je bilo za Opatijo dobro. Fiskus je vzel zato "sveto leto" za bazo obdobjenja opatijskih podjetnikov. Sledenča leta niso bila ugodna za Opatijo v primeri z letom 1925. Zato pa je več manjših podjetij propadlo, večja pa ne manjša pličati ogromnih davščin. V

manuovo, preko Romansa, Gradiške Mirna in Renč do Dornberga. Železnica bo vezala Furlanijo z Vipavsko dolino.

Istrski izseljenici pišejo iz Argentini, da je tam vse najboljše delo pridržano za domačine. Istrane poslajo na kako težko delo v oddaljene kraje, kjer je vse negotovo in plači nezmatna. Istrane se dobri tudi v neizmernih šumah ob republiki Bolivijski.

Tržaški kvestor Orlandella je stavljén na dispozicijo generalnega inšpektorata javne varnosti. Njegov odbod iz Trsta je v zvezi z attentatom na "Popolo di Trieste". V Trst pride za kvestorja Gaetano Laino, katerega opisujejo za enega najboljših policijskih funkcionarjev, kar jih premire Italija. Do sledje je služboval v Forliju.

Ministrstvo za javna dela je odredilo, da se smeti razlažiti žemljišča, ki bodo potrebna za zgradbo nove strateške železnice, ki pojde iz Sv. Vida ob Trstom skozi Pal-

ŽALOSTEN KONEC NEMŠKE VOHUNKE

V nekem zasebnem sanatoriju v Svici se leti blondinka, katere ročnični preteklost je prišla še zdaj v javnost. Gre za zloglasno nemško vohunko, znano pod imenom "dame blonde", ki je bila med vojno prav strah zavezniških držav. Ana Marie Lesser, kakor se piše "dame blonde", se je zadnja leta v raznimi narkotičnimi sredstvih ugonobil, tako ugonobil, da se je omratal um.

Lesserjeva je hčerka bogatega

seveda takoj visoko poskočila. Prebivalci reškega svobodnega pasu ne plačajo carine in bodo zato dobivali kilogram kave za 9 lir. Tako se je kava v Trstu znatno podražila, na Reki pa pocenila.

Idrijske čipe so dobiti letos na veliki mednarodni razstavi v Kordanu na Danskem najvišje priznanje, kakor lani v Barceloni na Spanskem. Ali danes takih čipk ne izdelujejo več v Idriji.

Lesserjeva je šla za svojim ljubom na roko in 1200 mark na mesecne plače, da bi pruceval na francoskem in belgijskem bojkiju zveznicu iz strategičnega vidika.

Hitite na drugi peron, tam moramo ujeti dva nemška vohunka. Jaz sem članica francoskega vohunka Staba. Pazite, nemška vohunka sta dobro oboržena!

Poleglaši so spreti vohunka na sedli. Lesserjeva in njen ljubček sta skočili v avtomobil in pobegnila. Cez nekaj dni pa je Winanki podlegel operaciji slepic. Ljubčekova smrt je 19-letna Ano Marija tako potra, da je hotel izvršiti samomor. Iz Berlina je prispeval po njeni častnik nemškega vohunka, ki jo je prisilil, da je odpovedala z njim v Berlin, kjer je je poveljnik tajne službe po dolgem prizadevanju pregovoril, da je nadaljevala delo svojega umrljega ljubčeka. Leta 1914 je prinesla nemškemu štabu zelo važne informacije o novi belgijski trdnjavi pri Liégu.

1-14-A-G, značka, katero je dobila mlada vohunka, se je začela zelo dobro uveljavljati. V avgustu 1914 je dal neki nemški polkovnik artileri neko strežnico in zagrozil ji, da pride kot vohunka pred vojno sodišče. — Tepec — mu je odgovorila strežnica. — Seveda sem vohunka, toda to se da odkriti tudi brez več bistromnosti. Slučajno sem pa nemška vohunka.

Ko je zvezel za to nemški generalni štab, so takoj poslali po dočne "strežnico" avtomobil. — Vse kretanje naše armade zavisi od informacij te ženske! — je kričal štabni častnik na presezenega polkovnika. Takoj bi jo morali poslati k nam, kajti na njo smo navezani bolj nego na celo vojsko divizije. Lesserjeva je potovala med Nemčijo in zavezniškimi državami. Poleti l. 1917 se je posrečilo Francozom uniti neka vohunka gnezda. Nekega dne se je pojavilo v Parizu na videz nerodno in zabit delo, ki je iskalo sližbo. Na Rue François v Parizu je bil sedež francoske kontra špijonaže. Dobilo je službo postrežnice. Pospravljala je sobe in neke nedelje se je praznično oblekla. Službovali častniki, ki je hotel poljubiti, toda dekle ga je kloroformiralo in pobegnilo s seznamom vseh francoskih vohunkov v Nemčijo. Bila je namreč zloglasna "dame blonde".

Neki francoski štabni častnik je priznal, da je bila "dame blonde" res strah in trepet zavezniških armad. Bila je nevrjetno premetena, energična in oprezzna. Zavezniški so temeljito študirali njene metode in značaj. Toda naporna služba je končno strelila njene žive. Pomagati si je moral z raznimi narkotičnimi sredstvih, da ni opesali in končno se jih je tako navadila, da ni mogla živeti brez njih. Zastrupljajujoč organizacija z narkotičnimi sredstvih je polagoma tak napredoval, da vohunka sploh ni mogla več jesti. Morali si jo pitati. Pet let je preživel v samotni vili blizu Berlina in podpirali so jo častniki, s katerimi je med vojno kot vohunku delovala. Zdaj je prišla v sanatorij za živčno bole, kjer je končala svoje burno življenje.

Poglejte na to na ta način

CE SE ODLOCITE za izdelovanje najboljše cigarete, kar so jih kdaj kadili... ali ne boste začeli izbirati najboljšega tobaka vsega sveta?... Ali ne boste brez odpora trošili čas in denar, da razkrijete in razvijete najbolj dovršeno me — šanico?... Seveda boste. In baš to je napravila Camel. Zato je postal Camel tako hitro najbolj priljubljena cigareta v Ameriki. Zato, neoziraje se, kar plačate, je ne morete vzpotredit za mil, prijeten duh in gladko bogastvo, ki napravlja dovršeno kaj... Izkušeni kadilci vam bodo povedali... To je velika cigareta!

Ne odrecite se razkošju

CAMELS

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja:
v platno vezano 80
v fino platno 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:

v platno vezano 1.00
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za duše:

v platno vezano 80
v fino platno vezano 1.20
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80

Sveti Urh (z debelimi črkami):

v platno vezano 90
v fino platno vezano 1.50
v usnje vezano 1.60

Nebeški Naš Dom:

v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Krščna srca mala:

v platno vezano 80
v celod. vezano 1.20
v fino usnje vez. 1.50

Računar v kronske in dinarski ve-
javni 75

Sobnečenje 50

Slike iz življenja, trdo vezana 90

Slovenska narodna mladina, obsega 452 strani 1.50

Spretna kuhanica, trdo vezana 1.15

Stesto Pismo stare in nove zavere, lepo trdo vezana 3

Sadno vino 40

Spolna nevarnost 25

Sadje v gospodinjstvu 75

Učna knjiga in berilo laškega je-
zika 65

Uvod v Filozofijo (Veber) 1.50

Veliki vsevedez 80

Veliki slovenski spisovnik trgov-
skih in drugih pisem 2.25

Veselinska knjižica 50

Zdravilna zelišča 40

Zbirka domaćih zdravil 1.50

Zgodovina Umetnosti pri Sloven-
cih, Hrvatih in Srbin 1.90

Zdravje mladine 1.25

Zdravje in bolezni v domaći hiši,
2. zv. 1.20

Znanost in vera (Veber) 1.50

RAZNE POVESTI in
ROMANI:

Hrvatski molitveniki:

Amerika, povsod dobro, doma
najbolje 1.50

Agitator (Kersnik) brok 65

Andrej Hofer 50

Arseno Lupin 60

Beneska vedeževalka 35

Belgrajski bliser 35

Beli meceneš 40

Bele noči, mali junak 40

Balhansko-Turska vojska 40

Balhansko-Turska vojska, s slikami
Boj in zmaga, povest ..... 40Blagajna Velikega vojvode
Boj, roman 40

Burska vojska 40

Buntin dnevnik 40

Boljščini darovi 35

Božija pot na Bledu 40

Cankar: Grešnik Lenard, brok 45

Mimo življenja 40

Mrtvo mesto 40

Romantične duše 40

Cvetke 40

Cesar Jožef II. 40

Cetina Boreografska 40

Carovnica 40

Cebelice 40

Crte iz življenja na kmethi 40

Drobiz, in razne povesti
spisal Milčinski 40

Darovanca, zgodovinska povest 40

Dekle Eliza 40

Dalmatinske povesti 40

Delga roka 40

Do Ohrida in Bitolja 40

Doli z orojem 40

Don Kisič in La Manha 40

(Meško) 40

Dovica Oricanska 40

Dubovni boj 40

Dede je pravil: Marinka in Skra-
tejčki ..... 40Drobiz, in razne povesti
spisal Milčinski (2. zvezek) 40

Fabijančić ali cerkev v Katakombarh 40

Fran Baron Trenk 40

Filozofska zgodba 40

Fra Diavola 40

Gozdovnik (2. zvezek) 40

Grafinek 40

Grašček 40

Gustarji 40

Hadži Murat (Tolstoj) 40

Heitorjev meč 40

Hudički Blage duše, veseloigr 40

Helena (Kmetova) 40

Hodo Brezdo (II. zv.) 40

Humoreske, Groteske in Satire,
vezano 40

broširano 40

Izdeleka 40

Izdeleka ali cerkev v Katakombarh 40

Izredna zgodba 40

Iz tajnosti prirode 40

Iz modernega sveta, trdo vez. 40

Igralce 40

Jaguje 40

Janko in Metka (za otroke) 40

Jernat Zmagovac, Med planovi 40

Jutri (Strug) trd. v. 40

brok 40

Jurijević spisid:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,

lepo vezanih 10.-

Kiberno-angelski tolmai 1.40

Najboljši slov. Kuburica, 668 str.

lopo vez. (Kalinček) 5.-

Nasveti za bilo in dom, trd. vez. 1-

Nemščina brez učitelja:

1. del 30

2. del 30

Nemščina slovenska slovar 2.25

Največji spisovnik ljubljavnik in
drugi pišem 75

Slovensko nemški slovar 1.-

Ojčen, beton 50

Ojčenje knjigovodstva 2.50

Prestižništvo, trd. vez. 1.80

Prečiščenje, brok 1.50

Pravila za sliko 35

Priznajovanje perila po fiktivni
smerti v vsepravi ..... 1.-Pohitne vnosnike na alkoholski pod-
logi 25

Praktični zavetar 25

Pravo in revolucion. (Pitamče) 25

Predhodnik in idejni utemelji ru-
skega idealizma ..... 1.50Kocic, osmerni pojed in Radio teh-
nike, vezano 1.-

Novinar 1.75

Kričev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

Kričev pot patra Kopljencu 70

Kraj se je izmisli dr. Oks 45

Kraljevič berat 25

Levstikovi zbrani stpsi 90

L. xv. Pesmi — Ode in elegije —
Sonjetje — Romance, balade in
legende — Tolmač (Levstik) ..... 702. xv. Odročje igre v peseneh —
Razilčne poczcie — Zahvalnice in
posice — Jeza na Parma, Ljubljanski
Gais — Kraljevski stranik, U-
radnik, Ježinski doktor, Gostilničar,
Klepetač, Natašarca, Du-
hovnik, itd. ..... 603. xv. Slika Levstika in njegove
kritike in polemike ..... 60Ljubljanske slike, HUŠI lastnik,
Trgovec, Kraljevski stranik, U-
radnik, Ježinski doktor, Gostilničar,
Klepetač, Natašarca, Du-
hovnik, itd. 60

4. xv. Lov na ženo (roman) 50

Lucifer (roman) 1.-

Marjetica 50

Moje življenje 25

Mail Lord 80

Miljonar brez denarja 75

Malo življenje 65

Maron, krščanski deček iz Liba-
nona ..... 25Mladih zanikančev lastni živo-
topis 75

Milanovje Janez 50

Musolino 40

Mrtvi Gostač 70

Mati Klater 70

Mesična 35

St. 2. (Bado Murnik) Na Bledu, Izvirna
povest, 181 str., broš. ..... 50St. 3. (Ivan Rozman) Testament,
hudobna drama v 4 del., broš.
102 strani ..... 50St. 4. (Cvetko Golar) Poletne
klasice, izbrane pesni, 184* str.,
broširano ..... 50St. 5. (Fran Miklinski) Gospod
Fridolin Želma in njegova družina
veseljnice, critie, 1. 72 stra-
ni, broširano ..... 50St. 6. (Fran Miklinski) Gospod
Fridolin Želma in njegova družina
veseljnice, critie, 2. 72 stra-
ni, broširano ..... 50St. 7. (Fran Miklinski) Gospod
Fridolin Želma in njegova družina
veseljnice, critie, 3. 72 stra-
ni, broširano 50

St. 8. (Akt Stev, III. zv.) 50

St. 9. (Univ. prof. dr. Fran We-
ber) Problemi sodobne filolo-
gije, 341 strani, broš. ..... 50St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej
Terentij, ciljna karikatura in
minilustri, 55 str., broš. ..... 50St. 11. (Fran Miklinski) Mogočni
prstan, narodne pravljice v 4

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

Nadnjevanje.

True je tako pospravil svoje crdje v pascel ter šel po dirva. Nato je vstopil Jerico na stel in je pripravil veterjo.

True je bil star samec ter storil vse sam. Naravnih je bilo ter nali veliko skledo za Jerico.

Princel je velik kres bruba ter povabil Jerico, naj se posudi.

Truman Flint je bil rojen v New Hampshire-ju. Ko je bil star pet let, je edredel ter odšel v Boston. Tam si je ponatal z vsako službo, katere je mogel obiti. Bil je doma v vseh polih. Preje je bil portret, v katerem veliki pregajalni, ki je bil last velikega in dobrodočnega trgovca. Nekateri človek pa se je modno poskrbelo, ko mu je padel na velik krov. Dolgo časa je izkal in vsakdo je mislil, da bo umrl. Posledo pa je eno leto, predno je bil megel zepet lotki dela. Medtem pa so vznikal ujegevi prihranki, a zadnjih gospodarji dovolili, da bi trpej nemirja pomanjkanje. Prisikel mu je izvrstnega zdravnika ter glede na to, da mu ni namerjal.

True pa ni bil naredil več isti človek.

Dvignil se je s svoje bolniške postelje oslabljen in najmanj za deset let starejši. Upraznjen je bil za tako lahko delo.

Dobil je slabo priznalo inči. Bil je reziviran ter je živel samo. Njegova častna priatelj je bil cerkvenik neke sosednje cerkve.

Po včerjti se je Jerico udobno iztegnila ter zaspala, gorko zavita v mehak in gerasik plášč. Glava ji je počivala na blazini.

True je redel petig nje. Dihala je naporno. Naenkrat pa se je zagnala, najbrž v spanju.

True je pozorno poslušal besede, katerje je izgovarjal:

— O, ne stopite moje matke!

Nato je zepel zaupila:

— Ujele me bo, ujele!

Sole se prisile v oldi Truemana Flinta. Polozil je svojo sivo glavo na blazino ter pritiskal vso k sebi malo obrazec. Ona pa je se vedno plakala ter klenila vse mogoče stvari.

Tretje poglavje.

POSTAVA USMILJENJA.

Maša Jerica je našla prijatelja in zasečnikita.

Tekom jutra, ko jo privadel s seboj domov, se je prebudila iz hude mazlice. Ozila se je načrtog ter zapazila, da je sama. V atici pa je bil dober ogenj ter vse pripravljeno za zajtrk.

Nekaj časa ni vdecala, kjer da je bila in kaj se je zgodilo z njo. Tudi soba ji je bila povsem tuda, kajti sedaj je sijala dnevna luč. Naenkrat pa je spomnila, kaj se ju je priprito zacinjo noč in spomnila se je, da se sedaj nahaja pri starem Trueju.

Odšla je k eknu ter se ozira vse, čeprav se ji je vrtelo v glavi ter je komaj mogla hoditi.

Tia si bila pokrita s snegom, ki je blestel v očeh Jerice. Naenkrat pa je postal temno pred očmi, omahnila je ter pada na tla.

Ticnatič počneje je pričel. Truman ter se zelo presrasil, ko je videl Jerico na tleh. Fekčil jo je v posteljo in par trenutkov pozneje se mu je pogredilo spriaviti jo zepet k zavesti.

Tri dni po ni vstala. Truman je bil pnavadi zelo neroden in čoren človek. Istrage je bil, kadar je tavnal s svojo dekle. Bil je nekak razinik in bolniška strežnika vsebenem. Nikdar ni se imenoval, nekajčka s stricem s otroci, a srce ga je naučilo vse, kar je bilo potrebitno za blagor Jerice.

Jerica je bila potprežljiva. Prečula pa je vse noči ter trpela velikobedene, ker je morala cestati v postelji. Ni si drznila niti zastokati, ker se je bala, da bo s tem prebudila Trueja, ki je spal eno-nadstropje pod njo. Včasih jo je True nosil na rokah cele ure. Kakor hitro pa je oglede, se je čitala združevanje, da bi en ogled v svojo sobo ter je prepuštil sami sebi.

True je moral pogosto zapustiti, da opravi svoje delo. Tekom prvega tedna je bila vedinoma sama. Končno pa se je zmedlo in par dni ni vedela, kaj se vrsti z njo.

Nekoga dne, ko se je prebudila iz dolgega spanja, je videla sede poleg postelje tujo žensko ki je šivala. Škočila je kviku v postelji, tuk je pa je rekla:

— Leži, dete moje!

Pri tem pa je nečno pokušila roko manjo.

— Jaz vas ne poznam, — je rekla Jerica. — Kje pa je moj stric True?

True ji je rekel sam, naj pa kljče s tem imenom.

— Odšel je, draga. Kmalu se bo vrnil. Kako pa se počutiš? Boljše?

— O, da. Doči boljše! Ali sem dolgo spala?

— Precej časa. Sedaj pa leži in jaz ti bom prinesla nekaj skra, k bo zelo dobro zate.

— Ali je stric True, kje se nahajam?

— Da. Jaz sem le prišla, da bom poleg tebe, dokler njega ne bo.

— Odkod?

— Iz moje sobe. Jaz stanujem v drugem delu hiše.

— Muslim, da ste zelo dobra, — je rekla Jerica. — Jaz vas imam rada. Rabi bi vedela, zakaj vas nisem dosedelj videla?

— Prevec si bila bolna, da ti to zapazila. Muslim, da si sedaj boljša.

Ženska je pripravila sok in potem, ko ga je Jerica zaužila, je zopredala s svojemu delu.

Jerica je zepet legla na posteljo ter se obrnila proti novi prijatelji, katero je metrila s svojimi velikimi očmi. Končno je ženska dvingala oči ter vprašala Jerico:

— Kaj pa misliš, da delam?

— Ne vem, — je rekla Jerica.

Ženska je dvignila svoje delo, da je Jerica lahko videla, da dela žensko obliko.

— Kakšna lepa oblike! — je vzklknila Jerica. — Za koga? Za vso majhno hčer?

— Ne, — je rekla ženska. — Jaz nimam deklice. Imam le enega otroka, dečka Willie-ja.

— Willie. Kakšno lepo ime, — je rekla Jerica. — Ali je dober deček?

— Dober! On je najboljši fant na svetu in tudi najlepši! — je odvila ženska.

Jerica je mirno obležala in medtem se je vrnil True.

— O, Mrs. Sullivan! — je vzklknul. — Se vedno ste tukaj? Zahvaljujem vam moram zelo lepo! Kako pa je bil otrok?

— Doči boljši, Mr. Flint. Sedaj je prišla k zavesti ter mislim, da bo kmalu dobra. Zbujena je, — je dostavila, ko je videla, da Jerica odpira svoje oči.

True je stopil k postelji, ji uravnal lase, ki so bili kratko pristreni, tipal illo ter zadovoljno prikimal.

Jerico je prijela njegovo roko ter jo stisnila med svoji. On je se dal poleg nje ter rekel:

— Muslim, madama, da bo prej potrebovala svojih novih oblik, kot si moremo misliti. Po mojem mnenju bo kmalu zepet pokonči!

(Dalje prihodnjic.)

V INDIJI VREJE NOV DUH

V indijskem zakonodajnem zboru se je nedavno pripeljal dogodek, ki je za naše pojme tekoča malenkosten in sam ob sebi razumljiv, da bi ga ne bilo težko napisati, potem, da indijsko življenje pa ima globok pomen. V tem parlamentu je namreč pripadnik visoke kitajske kaste radža iz Santosa stavljal roko poslancu, ki izhaja iz kaste pomembnejših. Po branjanju verskem pojmovanju se je redalo, da mu oni nista, da mu storiti ni posredovali. Pri tem pa je bil deležen buraga plesanja in odobrevanja vseh indijskih nacionalističnih poslancev. Novi poslanec, ki ga je radža počastil s stakom roke, je preprost Bengalec, napraven človek in včasih pomemel v nekem kalkutskega klubu. Izvoljen je bil v okraju, kjer je tudi več tisoč volilev višjih kast. Zaprisenjen je bil v bengalskem jeziku in je pod prisego napisal kriz mesto podpis. Radža iz Santosa mu je nato po predpisih stisnil roko. Novi poslanec je sedel mirno v klop za indijskimi mudilami ter zvedavo sledil razpravljom. Po seji so ga vprašali, kateri stranki se misli pridružiti in preprosti možak je ostremo odgovoril, da ne zaupuje nobeni stranki, glasoval pa da bo z vsako, ki bi očakala bedno stanje ljudi one kaste, ki jo zastopa. Radža iz Santosa bo moral po dotiku "nedostega" dobiti odpuščanje in izvršiti predpisane "očiščevalne" obrede. Ker je bogat mož, bo gotovo lahko kmalu dobil potreben odpustek.

True je pozorno poslušal besede, katerje je izgovarjal:

— O, ne stopite moje matke!

Nato je zepel zaupila:

— Ujele me bo, ujele!

Sole se prisile v oldi Truemana Flinta. Polozil je svojo sivo glavo na blazino ter pritiskal vso k sebi malo obrazec. Ona pa je se vedno plakala ter klenila vse mogoče stvari.

EGIPT V BORBI PROTI KOBILICAM

Ze iz svetop severskih časov so kot eni izmed najtežjih nadlog rodovitne doline Nila znani ogromni roki kobilic, ki se vsako pomoč podvijejo z roba puščave in poplavijo polja in travnike. Največja lega teh skodljivih žuželk so na polotoku Sinaju, od koder se dvignejo vsako leto v milijonih ter poletje na jugozapad. Vladi je organizirala veliko borbo proti temu skodljivcu in je doselj s topovi, ki bruhajo neprestan obenj, uničila preko tri tisoč kg kobilic. Ker pa so došteli napadale obrambne kolone le že letete roje, često niso bile koslačnimi rojem. Nedavno sta obe vojski treli druga ob druga pri Kantari in na bojišču je obležalo preko 11.000 kg kobilic. Druga obrambna kolona je s svojimi plamenometri nagalnala v Redče morje ogromen oblak kobilic. Potonile so in postale plen inorskih živali, kakor nekdaj vojska Faraonove pri zasedovanju podočnih Židov. Vlada je navdušena nad toljikimi uspehi, zato je sklenila napasti sovražnika v lastni delu in ga uničiti preden dobi krila in se vzdigne na vsakoletno potovanje. Vojska odprava, ki je odpotovala na Sinajski polotok, ima 18 baterij plamenometov: vsaka baterija jih pa po štiri, ki so pritrjeni na avtomobile. Vsi plamenometi pa imajo velbljodjo vprego, da so tako bolj gibljivi in delujejo tudi na ozemlju, kamor avtomobili ne morejo.

True je moral pogosto zapustiti, da opravi svoje delo. Tekom prvega tedna je bila vedinoma sama. Končno pa se je zmedlo in par dni ni vedela, kaj se vrsti z njo.

Nekoga dne, ko se je prebudila iz dolgega spanja, je videla sede poleg postelje tujo žensko ki je šivala. Škočila je kviku v postelji, tuk je pa je rekla:

— Leži, dete moje!

Pri tem pa je nečno pokušila roko manjo.

— Jaz vas ne poznam, — je rekla Jerica. — Kje pa je moj stric True?

True ji je rekel sam, naj pa kljče s tem imenom.

— Odšel je, draga. Kmalu se bo vrnil. Kako pa se počutiš? Boljše?

— O, da. Doči boljše! Ali sem dolgo spala?

— Precej časa. Sedaj pa leži in jaz ti bom prinesla nekaj skra, k bo zelo dobro zate.

— Ali je stric True, kje se nahajam?

— Da. Jaz sem le prišla, da bom poleg tebe, dokler njega ne bo.

— Odkod?

— Iz moje sobe. Jaz stanujem v drugem delu hiše.

— Muslim, da ste zelo dobra, — je rekla Jerica. — Jaz vas imam rada. Rabi bi vedela, zakaj vas nisem dosedelj videla?

— Prevec si bila bolna, da ti to zapazila. Muslim, da si sedaj boljša.

Ženska je pripravila sok in potem, ko ga je Jerica zaužila, je zopredala s svojemu delu.

Jerica je zepet legla na posteljo ter se obrnila proti novi prijatelji, katero je metrila s svojimi velikimi očmi. Končno je ženska dvingala oči ter vprašala Jerico:

— Kaj pa misliš, da delam?

— Ne vem, — je rekla Jerica.

Ženska je dvignila svoje delo, da je Jerica lahko videla, da dela žensko obliko.

— Kakšna lepa oblike! — je vzklknila Jerica. — Za koga? Za vso majhno hčer?

— Ne, — je rekla ženska. — Jaz nimam deklice. Imam le enega otroka, dečka Willie-ja.

— Willie. Kakšno lepo ime, — je rekla Jerica. — Ali je dober deček?

— Dober! On je najboljši fant na svetu in tudi najlepši! — je odvila ženska.

Jerica je mirno obležala in medtem se je vrnil True.

— O, Mrs. Sullivan! — je vzklknul. — Se vedno ste tukaj? Zahvaljujem vam moram zelo lepo! Kako pa je bil otrok?

— Doči boljši, Mr. Flint. Sedaj je prišla k zavesti ter mislim, da bo kmalu dobra. Zbujena je, — je dostavila, ko je videla, da Jerica odpira svoje oči.

True je stopil k postelji, ji uravnal lase, ki so bili kratko pristreni, tipal illo ter zadovoljno prikimal.

Jerico je prijela njegovo roko ter jo stisnila med svoji. On je se dal poleg nje ter rekel:

— Muslim, madama, da bo prej potrebovala svojih novih oblik, kot si moremo misliti. Po mojem mnenju bo kmalu zepet pokonči!

True je stopil k postelji, ji uravnal lase, ki so bili kratko pristreni, tipal illo ter zadovoljno prikimal.

Jerico je prijela njegovo roko ter jo stisnila med svoji. On je se dal poleg nje ter rekel:

— Muslim, madama, da bo prej potrebovala svojih novih oblik, kot si moremo misliti. Po mojem mnenju bo kmalu zepet pokonči!

True je stopil k postelji, ji uravnal lase, ki so bili kratko pristreni, tipal illo ter zadovoljno prikimal.